Dosarul nr. **2-892/2019**

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

30 noiembrie 2023 mun. Hîncești

Judecătoria Hîncești, sediul Central
Instanța de judecată în componența:
Preşedintele şedinţei, judecător Roic-Botezatu Lilia
Grefier Simionel Ion,

a examinat în şedinţă de judecată publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Scutaru Mihail către Donciu Silviu, intervenient accesoriu CA „Asterra Grup" SA privind încasarea prejudiciului material, dobînzii de întîrziere și cheltuielilor judiciare.

Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

În ședința de judecată s-a prezentat reprezentanții reclamantului avocatul Canja Alexandru și reprezentantul pârâtului avocatul Iosip Andrei, iar reclamantul Scutaru Mihail și pîrîtul Donciu Silviu și intervenientul accesoriu CA „Astrerra Grup" SA, fiind citați legal nu s-au prezentat.

Cererea de chemare în judecată a fost înregistrată la data de 02.09.2019.

Ulterior prin încheierea judecătoriei Hîncești din 16.11.2022, a fost repartizată repetat la 01.12.2022 judecătorului Roic-Botezatu Lilia.

Dispozitivul Hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 30.11.2023

La 23.12.2023, avocatul Canja Alexandru a înregistrat cerere de apel nemotivat împotriva hotărârii judecătorești.

În conformitate cu art.236 alin.(5) lit.b) CPC, hotărârea integrală a fost întocmită la data de 28.02.2024.

Examinând cauza, în baza probelor administrate şi cercetate nemijlocit în şedinţa de judecată, instanţa,

C O N S T A T Ă:

Obiectul acţiunii, circumstanţele cauzei.

La 02.09.2019, avocatul Canja Alexandru în interesele reclamantului Scutaru Mihail a înregistrat acțiunea civilă către Donciu Silviu privind încasarea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii civile se indică că la 15.01.2019 în jurul orei 22:15 min. în mun. Chişinău a avut loc accidentul rutier, cu implicarea automobilului de model ***** cu n/î *****, condus de Donciu Silviu, care s-a tamponat cu automobilul de model ***** cu n/î********** condus de Scutaru Sandu, în urma căreia automobilul de model ***** a fost deteriorat considerabil. Indică că conform Deciziilor Agentului Constatator nr. MAI04 548352 din 31.10.2018 vinovat de comiterea accidentului rutier s-a constatat a fi şoferul automobilului de model ***** cu n/î ***** Donciu Silviu, fiind atras la răspundere contravenţională în baza art. 242 al. (2), Cod Contravenţional al RM. Mai susține că automobilul de model ***** cu n/î**********, deţinea contract de asigurare facultativă CASCO seria CS nr. 2018-001287/1-1 din 29, eliberată de către CA,,Asterra Grup" SA, astfel în baza poliţei de asigurarea CASCO, Compania de Asigurări „Asterra Grup" SA a achitat despăgubire de asigurare în mărime de 661 214 lei şi 93 bani. Precizează că suma menţionată a fost transferată corespunzător de către CA

“Asterra Grup” SA. Susține că reclamantul, Scutaru Mihail, ca urmare a accidentului rutier produs din vina lui Donciu Silviu în partea prejudiciului cauzat automobilului de model ***** cu n/î********** a avut de suferit material în pierderea valorii comerciale a automobilului. Conchide că automobilul menţionat, nu a avut de suferit anterior efectelor de reparaţie, impuse de accident, şi astfel pierderea valorii comerciale se referă la paguba reală, împreună cu costurile de reparaţii și piese de schimb auto. Indică reprezentantul reclamantului că inginerul - expert Ciobanu Adrian care face parte din “Expert Auto Plus” SRL a efectuat la data de 02.05.2019 un raport de evaluare a pagubei cu nr. 930/05A. În baza raportului de evaluare din 02.05.2018 al automobilului de model ***** cu n/î**********, a fost efectuat calculul pierderii valorii comerciale a autovehiculul menţionat, unde conform concluziei suma valorii pierdute constituie suma de 151 087 lei și 35 bani după accidental rutier produs. În situația expusă, a fost întocmită o cerere prealabilă către pârâtul Donciu Silviu, unde a solicitat extrajudiciar şi paşnic încasarea sumei de 151 087 lei şi 35 bani, cu titlu de pierdere a valorii comerciale a automobilului menţionat şi încasarea unor cheltuieli preliminare de asistenţă juridică. Cererea prealabilă expediată şi recepționată cu succes nu a fost executată de către pârât nici până în prezent, chiar şi după prezenţa s-a la avocat, unde i-a fost prezentate toate actele care stau la baza solicitării încasării sumelor menţionate. Referitor la prejudiciul moral, atrage atenţie că reclamantul Scutaru Mihail a avut de suferit moral, în situația neplăcută creată din vina pârâtului Donciu Silviu şi anume, cînd automobilul procurat în anul*****, îngrijit şi reparat doar la centrele autorizate, numai este acela care era şi starea acestui automobilul în urma accidentului rutier produs din vina lui Donciu Silviu a creat o stare de şoc astfel, până în prezent acesta este afectat psihologic şi nu este în stare să realizeze cât de mare a fost lovitura ca acest bun mobil să fie prejudiciat considerabil de către ultimul.

În susținerea celor expuse, invocă dispozițiile art.art.14 alin.(1) și (2) 607, 1398 alin.(1), 572 alin.(2), 602 alin.(1), (2) și (3), 617 alin.(1) CC, și art.16 alin.(2) Legea nr.414 din 22.12.2016 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule

În urma celor expuse, se solicită, admiterea acţiune. Încasarea de la Donciu Silviu, în folosul reclamantului Scutaru Mihail, prejudiciul material cauzat în sumă totală de 151 087 lei și 35 bani. Încasarea de la Donciu Silviu, în folosul reclamantului Scutaru Mihail, prejudiciul moral în sumă de 10 000 lei. Încasarea de la Donciu Silviu, în folosul reclamantului Scutaru Mihail dobânda de întârziere în sumă de 2 462 lei 93 bani. Încasarea de la Donciu Silviu, în folosul reclamantului Scutaru Mihail taxa de stat în sumă de 4 607 lei și asistenta juridică în sumă de 5 000 lei achitată avocatului Canja Alexandru.

Ulterior, la 27.04.2013 avocatul Canja Alexandru în interesele reclamantului Scutaru MIhail a înregistrat o cerere de concretizare în partea solicitării încasării prejudiciului material.

În motivarea cererii de concretizare indică că potrivit Raportului de expertiză nr. 08/1009 in 11.04.2023, expertul judiciar Ursu Maxim, deţinătorul licenţei de expert judiciar seria EJ nr.068253 din 13.10.2017, cunoscând drepturile și obligațiile sale prevăzute în art. 88 CPP, art.51,52, ale Legii nr.68 art. 154 al CPC, alin. (2), art. 390 al CC ale RM, despre răspunderea pentru prezentarea cu bună ştiinţă a unei concluzii false conform art. 312 și despre divulgarea datelor urmăririi penale conform art. 315 CP al RM, fiind avertizat, a concluzionat următoarele - valoarea pierderii aspectului comercial al mijlocului de transport de model ***** cu n/î**********, în urma efectuării lucrărilor de dezasamblare, reparaţie, înlocuire și vopsire, consemnate în materialele prezentate, constituie 134 931 00 lei. Având la bază temeiurile de fapt și de drept expuse în acțiunea inițială a solicitat: admiterea cererii de chemare în judecată.

Încasarea sumei de 134 931,00 lei din contul pârâtului Donciu Silviu în beneficiul Scutaru Mihail, ca pagubă materială, constituită din reducerea valorii bunului, după reparaţie. Încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 18 603,84 lei din contul pârâtului Donciu Silviu în beneficiul Scutaru Mihail. Încasarea sumei de 4 048,00 lei în calitate de taxă de stat şi suma de 5 000,00 lei cu titlu de asistenţă juridică din contul pârâtului Donciu Silviu în beneficiul reclamantului Scutaru Mihail, ca cheltuieli reale suportate.

Referire la prejudiciul moral în mărime de 10 000,00 lei, reclamantul renunţă la solicitarea dată. Cu referire la prejudiciul material solicitat inițial în mărime de 152 753,45 lei, prin prezenta cerere se diminuează suma prejudiciului material la suma totală în mărime de 117 285,00 lei. Astfel, valoarea sumei taxei de stat achitată inițial în mărime de 4 607,00 lei se încadrează în cuantumul acțiunii concretizate.

Urmare a formulării acțiunii civile de către Scutaru Mihail, Donciu Silviu prin intermediul avocatului Iosip Andrei a înregistrat referință prin care solicit: Respingerea ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de reclamantul Scutaru Mihail împotriva pârâtului Donciu Silviu privind încasarea prejudiciului material.Obligarea pârâtul la compensarea cheltuielilor de judecată suportate de pîrît.

În motivarea cerințelor expuse în referință a indicat că în accidentul rutier produs la 15 ianuarie 2019, cu implicarea automobilelor de model *****, n/î ***** condus de Silviu Donciu şi ***** n/î**********, a fost stabilită vinovăția lui Donciu Silviu. Potrivit Tranzacţiei cu privire la achitarea despăgubirii de asigurare din 17 aprilie 2019, CA „Asterra Grup” SA a recunoscut drept caz asigurat accidentul rutier din 15 ianuarie 2019, cu implicarea automobilului *****, n/î**********, în baza Contractului de Asigurare Facultativă a Autovehiculelor din 29 octombrie 2018. Potrivit prevederile pct. 8.16 din contractul de asigurare facultativă, respectivul caz a fost considerat pierdere (daună) totală, or valoarea daunei depăşeşte 75% din suma asigurată. Iar conform tranzacţiei din 17 aprilie 2019, Scutaru Mihail, a recunoscut automobilul drept pierdere (daună) totală, dat faptul că valoarea daunei depășește 75% din suma asigurată.

Indică că potrivit poliței de incendiu, furt şi avarii accidentale pentru vehicule cu motor, care constituie anexa la contractul de asigurare facultativă, suma asigurată constituie 62 000 Dolari SUA. În continuare, mai susține că în poliţă a fost stabilit că Franciza se va calcula din suma daunei pentru grupul de riscuri „Daună” și în mărime de 10% din suma asigurată în caz de distrugere totală sau furt.

Pct.3 din Tranzacţie indică faptul acordării de către CA „Asterra Grup” SA a despăgubirii de asigurare in mărime de 37 023,40 USD, fiind exclusă din suma asigurată franciza de 10% la daună totală, care constituie echivalentul a 6 200 USD, precum şi valoarea rămasă a autovehiculului asigurat (epavei) în mărime de 18 776,60 USD.

Atenționează co potrivit pct. 4.2 din contractul nr. CSK2018-001287 din 29.10.2018:

- franşiza este o parte din mărimea despăgubirii de asigurare care nu se restituie de către asigurator și cade în sarcina asiguratului;
- franşiza constituie 10% din valoarea bunului asigurat;
- franşiza deductibilă pentru grupul de riscuri DAUNĂ poate fi micşorată contra achitării de către asigurat a unei prime suplimentare.

Susține, franşiza, ca element al unei polițe de asigurare, reprezintă o clauză în baza căreia companiile de asigurări sunt exonerate de plata unei părți din despăgubire, franşiza fiind exprimată fie ca procent din valoarea daunei fie ca valoare absolută. Aceasta nu este în legătură cu careva obligaţii de despăgubire ale pârâtului Donciu Silviu.

Mai indică că reclamantul a înaintat cererea de concretizare a pretențiilor, în partea solicitării spre încasare a prejudiciului material, fiind prezentat un alt raport de expertiză extrajudiciară. Or, în viziunea sa, reclamantul menţionează că, deși compania de asigurări a achitat despăgubiri de asigurare, acestuia i-a fost produs un prejudiciu material prin pierderea valorii Comerciale a automobilului.

Indică că conform raportului de evaluare a pagubei nr. 930/05A din 02.05.2019, anexat la cererea de chemare în judecată inițială a reclamantului, se indică următoarele:

- Pierderea valorii comerciale poate fi determinată: (i) pentru mijloacele de transport deteriorate care încă nu s-au suspus recondiţionării; mijloacele de transport care nu au avut deteriorări semnificative și coroziuni până la accident (i) dacă în ziua examinării uzura este mai mică de 40% şi vârsta mai mică de 5 ani.

La fel, invocă pag. 2 din raportul de expertiză extrajudiciară nr. 08/1009 din 11.04.2013 se indică „pentru mijloacele de transport ce au un termen de exploatare al mare de 5 ani pierderea aspectului comercial nu se calculează". Astfel, învederează că valoarea comercială pierdută a mijlocului de transport, anul producerii 31.10.2017, a fost calculat la 11.04.2013. Or, în ziua examinării mijlocul de transport era mai vechi de 5 ani, fiind de circa 5,5 ani. În sensul dat, pentru acest autoturism nu se Admite calcularea valorii pierderii aspectului comercial,

Atenționează că reclamantul a evaluat pierderea valorii comerciale după recondiţionarea mijlocului de transport, ceea ce la fel este inadmisibil.

În acest sens, invocă art.16 din Legea nr. 414-XV1/2006, asiguratorul nu acordă despăgubiri pentru reducerea valorii bunurilor după reparaţie, pagubele urmând a fi compensate de către persoana vinovată de producerea accidentului rutier prin înaintarea unei acțiuni în instanța de judecată.

Reține reprezentantul pîrîtului că raportul de expertiză extrajudiciară din 11 aprilie 2023 stabilește că valoarea pierderii aspectului comercial al mijlocului de transport de model ***** cu n/î********** constituie suma de 134 931 lei.

Conform art.2 din Legea nr. 414-XV1/2006, daună parțială semnifică - avarierea autovehiculului în măsura în care recondiţionarea sau înlocuirea părților componente şi a pieselor avariate este posibilă şi valoarea pagubei real suportate nu depăşeşte 75% din valoarea autovehiculului la data producerii accidentului. Indică că art. 2 din Legea nr. 414-XV1/2006, definește dauna totală - distrugerea sau avarierea autovehiculului în măsura în care recondiționarea sau înlocuirea părților componente și a pieselor avariate nu mai este posibilă ori în care valoarea pagubei real suportate depăşeşte 75% din valoarea autovehiculului la data producerii accidentului.

Astfel, potrivit dispoziţiilor legale menţionate, dauna totală se defineşte drept distrugerea sau avarierea autovehiculului în măsura în care recondiționarea sau înlocuirea părților componente şi a pieselor avariate nu mai este posibilă, sau în care valoarea pagubei reale suportate depăşeşte pragul de 75% din valoarea autovehiculului la data producerii evenimentului rutier.

Pretinde că gradul de deteriorare suferit de autovehiculul în cauză depăşeşte cu mult limita admisă pentru reparare, conform prevederilor legale menţionate. Numeroase componente esențiale au fost afectate în așa măsură încât reparația lor nu este doar impracticabilă, ci şi costurile asociate ar depăși semnificativ valoarea de piaţă a autovehiculului.

Concretizează că compania de asigurări a stabilit că, în prezentul caz a fost o pierdere (daună) totală, valoarea daunei depăşind 75% din suma asigurată, motiv pentru care nu s-a purces la repararea automobilului, ci la achitarea despăgubirii de asigurare. Din moment ce

impactul în momentul producerii accidentului a cauzat o daună totală a automobilului, rezultă că repararea automobilului e imposibilă sau lipsită de efectul Scontat/rezonabilitate, motiv pentru care şi compania de asigurare a ales să achite despăgubirea de asigurare, şi nu lucrările de reparaţie.

În asemenea caz, susține că prejudiciul suferit de către proprietarul automobilului nu va fi calculat prin prisma pierderii valorii comerciale a bunului. Or, in temeiul contractului CASCO, precum și dispoziţiile art. 11 din Legea nr. 414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, care indică că dacă la data producerii accidentului de autovehicul, persoana păgubită are in vigoare un contract de asigurare de bunuri pentru bunurile avariate sau distruse prin accidentul de autovehicul, Proprietarul unor astfel de bunuri va fi despăgubit în temeiul acelui contract.

La caz, menționează că prin răspunsul nr. 04-5/709 din 16 martie 2023 Comisia Naţională a Pieței Financiare a comunicat că conform art. 2 (Legea 414/2006), dauna totală reprezintă distrugerea sau avarierea autovehiculului în măsura în care recondiţionarea sau înlocuirea părților componente şi a pieselor avariate nu mai este posibilă ori în care valoarea pagubei real suportate depășește 75% din valoarea autovehiculului la data producerii accidentului. „Suplimentar, art. 23 alin. (1) lit. a) şi b) din Legea nr. 414/2006 prevede că suma despăgubirii de asigurare pentru avarierea sau distrugerea autovehiculului nu poate depăși valoarea pagubei real suportate sau diferenţa dintre valoarea autovehiculului la data producerii accidentului și valoarea rămasă (în caz de daună totală). În partea ce ţine de raţionamentul efectuării lucrărilor de reparaţie a autovehiculului a cărui daună depășește 75% din valoarea lui, precum și exploatarea acestuia pe drumurile publice, decizia aparține exclusiv persoanei păgubite.

Susține că reieşind din considerentele reţinute de către Comisia Naţională a Pieței Financiare, întreg prejudiciul suportat de către reclamant în urma accidentului rutier a fost reparat prin achitarea primei de asigurare CASCO de către CA „Asterra Grup”, la care se adaogă valoarea rămasă a mijlocului de transport și franșiza.

Pretinde, că afirmaţiile reclamantului cu privire la diminuarea preţului bunului în urma accidentului rutier poartă un caracter pur declarativ, or păgubitului i-a fost compensate pierderile în cuantum deplin conform poliței de asigurare CASCO, reieşind din faptul că autoturismul ***** n/î********** a fost recunoscută daună totală.

În cauza civilă, reclamantul solicită încasarea reducerii valorii bunului după reparație, în circumstanţele în care valoarea bunului nu a avut de suferit or, în conformitate cu obiectul contractului de asigurare facultativă şi a poliței de asigurare CASCO, păgubitul a încasat integral preţul valorii bunului recunoscut în calitate de epavă.

Menționează că în circumstanţele enunțate, impune imposibilitatea reparării bunului şi respingerea solicitării privind încasării reducerii valorii bunului după reparaţie în contextul în care suma revendicată de către reclamant depăşeşte preţul real al bunului. La fel, concluzionat că pierderea valorii comerciale se poate calcula doar pentru mijloacele de transport avariate parţial dar nu şi pentru cele distruse total. Prin urmare, indică că solicitarea reclamantului de a încasa sumele revendicate în conformitate cu cererea de chemare în judecată sunt neîntemeiate, şi ar constitui o îmbogăţire nejustificată în cazul admiterii acţiunii, or reclamantul a încasat deja preţul automobilului în baza poliței de asigurare CASCO, prin urmare nu poate pretinde achitarea prejudiciului care în ansamblu cu prima de asigurare excedă preţul automobilului. Astfel, în urma celor enunțate, solicită respingerea cererii de chemare în judecată drept neîntemeiată.

La referința depusă de avocatul Iosip Andrei în interesele pîrîtului Donciu Silviu, avocatul Canja Alexandru în interesele reclamantului Scutaru Mihail a formulat obiecții scrise (f.d.135-144).

În ședința de judecată avocatul Canja Alexandru în interesele reclamantului a solicitat admiterea acțiunii civile integral, conform cerințelor expuse în cererea de concretizare. A mai indicat că în urma accidentului rutier clientul său şi-a reparat mașina, din banii oferiți de către compania de asigurare, însă după cum se vede, la acel moment vehiculul costa o valoare, iar acum după reparaţie valoarea bunului s-a micşorat cu peste 100 mii lei, în acest sens invocă pct.38 din hotărârii plenului CSJ. Or, pe marginea cauzei există un raport de expertiză, care a constata că există această pierdere a aspectului comercial, care se face anume mijloacelor de transport care au fost reparate parțial sau total, la baza expertizei au stat actele companiei de asigurare. Expertul constata că sa vopsit, s-a înlocuit și s-a dezasamblat, pentru ce a anexat şi o practică a CSJ, iar la caz, pîrîtul nu dispune de contraprobe la raportul Expertului judiciar. Or, instanţa deţine un act juridic care demonstrează că această daună a fost, eu consider cererea întemeiată, pentru ce solicit admiterea cererii.

Mai indică că asiguratorul nu achită paguba, iar ei nu cunosc care este valoare pierdută. La data accidentului rutier, s-a constatat că automobilul are o pagubă de 75 %, la caz s-a aplicat dauna de 75%, franşiza şi s-a achitat, iar expert a examinate acest fapt al pierderii aspectului comercial, menționînd că valoarea pierderea aspectului se bazează pe totalitatea procedeelor efectuate pentru repararea bunului, autovehiculul se încadrează în legea de care se conduce expertul, în cazul nostru vehiculul a fost reparat, de aceea s-a efectuat acel raport de expertiză. Raportul de expertiză nu a stat la bază, nu a fost prezentat vehiculul expertului, dumnealui s-a bazat pe actele deja întocmite, nu a stat la bază prezentarea autovehiculului. Obiectul cu asigurator, este unul, dacă are pretenţii asiguratorul are dreptul de a înainta obiecţii, dar nu cum a fost anexat de partea pârâtă a răspunsului de la CNPF.

În ședința de judecată avocatul Iosip Andrei în interesele pîrîtului a susținut în totalitate temeiurile de fapt și de drept expuse în referință, pentru ce solicită respingerea acțiunii ca neîntemeiate.

Suplimentar celor expuse a indicat că urmează a fi reținute argumentele ce țin de reparația prejudiciului, iar în cazul dat a fost o daună totală, care depășește 75%, în expertiză se menţionează că aceasta este o epavă, din această cauză a solicitat opinia CNPF pentru expunerea dacă este rațional ca acea maşină să mai meargă, în urma daunei valoarea este de 600 mii lei, valoarea era de 300 mii, iar franşiza sa redus, asta de fapt încearcă să dobândească proprietarul, franşiza, există CASCO cu franciză şi fără, avem valoarea maşinii de 62 mii dolari, cum reclamantul încearcă să revendice repararea unui prejudiciu. Or, în cazul dat prin prejudiciu se are în vedere cheltuielile necesare pentru restabilirea unui drept. În acest sens, care drept trebuie restabilit, iar CASCO spune că mașina nu trebuie reparată pentru că este daună totală. Prin urmare, reclamantul decide să repare mașina, se returnează banii, iar reclamantul decide să încaseze prejudicial, între aceștia există o tranzacție. Susține că în primul raport este indicat că pentru mijloacele de transport deteriorate care nu se supun reparației, și care au peste 5 ani, nu se calculează valoarea, or, la momentul accidentului automobilul avea peste 5 ani vechime. La fel, CNPF a dat un răspuns în care indică că, suma despăgubiri asigurate nu poate depăși valoarea rămasă, ce se cere de la pîrît este supra, ceia ce în viziunea sa nu poate fi vorba despre restituirea unui prejudiciu și nici nu poate fi vorba despre scadență, or, la caz lipseşte un prejudiciu, în speță fiind daună totală, pentru ce solicită respingerea acțiunii.

Reclamantul Scutaru Mihail și pîrîtul Donciu Silviu care sunt reprezentați în ședința de judecată de avocatul de avocații Canja Alexandru și Iosip Andrei, precum și intervenientul accesoriu CA „Asterra Grup” SA, fiind citați legal nu s-au prezentat.

În speță, instanţa soluționând chestiunea cu privire la examinarea cauzei civile în fond în lipsa pârâtului și intervenienților accesorii, pornind de la constatarea faptului că instanța și-a realizat obligația pozitivă de a înștiința în mod legal părțile în proces despre data, ora și locul ședinței de judecată fixate întru recurgerea la examinarea cauzei în fond prin prisma aplicării art.art. 100 alin. (3), 102 alin. (4^1), 205 alin. (4), 206 alin.(3) CPC, instanţa a recurs la examinarea cauzei în fond - în lipsa părților absente de la procesul civil, părți care au fost citaţi legal fapt adeverit prin avizourile de recepție și alte înscrisuri anexate la cauza civilă.

La caz, instanţa conchide că participanții la proces absenți, a avut cunoştinţe de şedinţele de judecată, ultimii era obligat să asigure prezenţa or cel puțin să aducă la cunoștință instanței motivele neprezentării în ședințele de judecată , cum rezultă și din jurisprudenţa CEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007) – cerințe care au fost ignorate de participanții la proces.

Astfel, instanța, audiind opinia participanților la proces, studiind cererea de chemare în judecată depusă, examinând probele administrate în scopul constatării celor invocate și raportându-le, per ansamblu la prevederile legale ce guvernează speţa, consideră necesar de a respinge ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Scutaru Mihail către Donciu Silviu, intervenient accesoriu CA „Asterra Grul” SA privind încasarea prejudiciului material, dobînzii de întârziere și cheltuielilor judiciare

În fapt

Conform certificatului de înmatriculare ***** se reține că dreptul de proprietate asupra autoturismului de model ***** a/f ***** cu n/î**********, rezultă că proprietarul mijlocului de transport este „BS-Leasing” SRL (f.d.11);

La fel se reține și raportul de inspecție tehnică periodică a vehiculului din 30.10.2028 din care rezultă realizarea plății pentru testare, fondului rutier și asigurarea de răspundere civilă (f.d.12);

Potrivit procesului verbal cu privire la contravenție seria nr.MAI04544398 din 14.02.2019, se reține că Donciu Silviu se face vinovat de de comiterea accidentului rutier din 15.01.2019 comis în *****, prin care Donciu Silviu conducînd mijlocul de transport de model Renault megan cu n/î ***** nu a cedat trecerea mijlocului de transport de model ***** cu n/î********** care se deplasa cu prioritate, fiind reținut cauzarea unui prejudiciu material lui Scutaru Sandu. Drept consecință, acțiunile lui Donciu Silviu au fost încadrate în dispoziția art.242 alin.(2) Cod contravențional, fiind sancționat cu amendă în mărime de 24 unități convenționale (f.d.13);

La fel, se reține și schița accidentului rutier SAR 01 207793 din 16.01.2019 și mențiunile privind rezultatul accidentului rutier privind deteriorările (f.d.14);

Polița de incendiu, furt și avarii accidentale pentru vehicule cu motor (CASCO) CS nr.CSK2018-001287/1-1 anexă la contract din 29.10.2018 din care rezultă bunul supus asigurării autoturismului de model ***** a/f ***** cu n/î********** în mărime de 62 000 USD (f.d.15);

Tranzacția cu privire la achitarea despăgubirii de asigurare din 17.04.2019 potrivit căruia părțile CA „Asterra Grup” SA, OCN „BT Leasing MD” SRL și Scutaru Mihail au convenit că: 1. CA „ASTERRA GRUP" SA recunoaște drept caz asigurat accidentul rutier din 15 ianuarie 2019 cu implicarea automobilului *****, cu numărul de înmatriculare**********, în baza

Contractului de Asigurare Facultativă a Autovehiculelor Asterra ***** din 29 octombrie 2018, în cadrul dosarului de daune nr. 10982/02/19/C. 2. Conform prevederilor punctului 8.16 al contractului de Asigurare Facultativă a Autovehiculelor Asterra ***** din 29 octombrie 2018 acest caz este considerat pierdere (daună) totală, dat faptului că valoarea daunei depăşeşte 75% din suma asigurată. 3. Conform prevederilor subpunctului (b) punctului 8.16 al contractului de Asigurare Facultativă a Autovehiculelor Asterra ***** din 29 octombrie 2018, de către CA „ASTERRA GRUP" SA se acordă despăgubire de asigurare în mărime de 37 023,4 USD, fiind exclusă din suma asigurată franciza de 10% la daună totală care constituie echivalentul a 6 200,00 USD, precum și a valorii rămase al autovehiculului asigurat (epavei) în mărime de 18776,6 USD. 4.Despăgubirea de asigurare în mărime de 37 023,4 USD, stabilită în punctul 3 al prezentei tranzacţii, se achită la contul Beneficiarul, O.C.N. „BT Leasing MD" S.R.L în lei MDL conform cursului BNM la data transferului, în tranșe. 5. Prin primirea despăgubirii de asigurare O.C.N.. „BT Leasing MD" S.R., declară că nu are nici o pretenţie acuma sau în viitor fată de Compania de Asigurări "Asterra Grup" S.A. 6.Autovehiculul asigurat (epava) cu valoarea rămasă în mărime de 18 776,6 USD rămân în continuare în posesia asiguratului, Scutaru Mihail, IDNP *****, dom. *****, conform contractului de leasing financiar nr. 2451LMD/2017 din 29.09.2017, iar Scutaru Mihail declară că nu are nici o pretenţie acuma sau în viitor fată de Compania de Asigurări "Asterra Grup" S.A. „Concomitent Scutaru Mihail, IDNP *****, declară că este de acord cu preluarea dreptului de proprietate asupra epavei conform contractului de leasing financiar.nr. 2451LMD/2017 din 29.09.2017. *7.Prezenta tranzacţie constituie izvor de obligaţii şi un mijloc probatoriu, are caracter total, definitiv şi stinge toate pretenţiile decurgând din pagubele care puteau fi cunoscute la data realizării ei, având autoritatea lucrului judecat.* 8.Prezenta convenţie este încheiată în conformitate cu Legea nr. 407 cu privire la asigurare din 21.12.2006 și art. art. 642, 1331, 1333 Cod civil al RM, Contractului de Asigurare Facultativă a Autovehiculelor Asterra ***** din 29 octombrie 2018şi reflectează consimțământul Părţilor pentru soluționarea amiabilă a cazului asigurat. 9.Părţile cunosc drepturile și obligaţiile ce reies din urma încheierii prezentei Convenții și convin să o îndeplinească cu bună credinţă. 10. În cazul în care condiţiile prezentei Convenții nu vor fi respectate părțile au dreptul să se adreseze în instanţa de judecată. 11.Convenţia este încheiată în trei exemplare cu aceeași forță juridică, a câte un exemplar pentru fiecare parte (f.d.16-17);

Raportul de evaluare a pagubei nr.930/05A din 02.05.2019 prin care s-a concluzionat că valoarea pierdută a autovehiculului marca ***** cu n/î********** constituie 151087,35 lei (f.d.18-19);

Cererea prealabilă depusă de Scutaru Mihail către Donciu Silviu cu anexa avizului de recepție (f.d.20-21);

Răspunsul eliberat de „Continental" SRL la 18.02.2020 avocatului Iosip Andrei (f.d.71);

Totodată, din ORDIN completat de directorul General Marius Calin Craciunas se reține că prezentul O.C.N. "BT Leasing MD" SRL. 1.În legătură cu îndeplinirea tuturor obligațiunilor asumate şi achitării integrale a Contractului de leasing financiar nr. 2451LMD/2017 din 29 septembrie***** încheiat cu SCUTARU MIHAIL, O.C.N. "BT Leasing MD" S.R.L transmite în proprietate deplină SCUTARU MIHAIL, numită în continuare "Locatar", născut(ă) la data de *****, identificat(ă) prin buletinul de identitate ***** eliberat la data de *****, de către Of. nr. 33, IDNP *****, domiciliat(ă) în MD-2064, *****, bunul *****, VIN: *****, nr. de înmatriculare**********; 2 Împuternicesc să scoată de la evidentă bunul *****, VIN: *****, nr. de Înmatriculare**********; 3. Dispun d-lui Artiom Iachimov — contabil-şef de a scoate de la bilanț bunul *****, VIN: *****, nr. de înmatriculare********** (f.d.72);

Din act de transmitere-primire în proprietate completat la 12.06.2019 la contractual de de leasing financiar ***** din 29.09.2017 se reține că O.C.N. "BT Leasing MD" SRL în calitate de locator și Scutaru Mihail în calitate de locatar a fost încheiat actul de transmitere-primire în proprietate, avînd la bază contractual de leasing și acordul din 17.04.2019 privind regularizarea obligațiunilor financiare reciproce, locatorul a transmis, iar locatarul primește în proprietate bunul avariat ***** a/f ***** cu n/î**********, actul consemnat de ambele părți (f.d.73);

Din răspunsul Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.04-5/709 din 16.03.2023 sa expus că efectuarea lucrărilor de reparație a autovehiculului a cărui daună depășește 75% din valoare lui, precum și exploatarea acestuia pe drumurile publice, decizia aparține exclusiv persoanei păgubite. A mai indicat că despăgubirile obligatorii de asigurare în cazul avariei se efcetuează în conformitate cu art.23 Legea nr.414/2006, pledînd că față de litigiu în examinare urmează instanța de judecată să se expună (f.d.99-100);

Potrivit raport de expertiză judiciară nr.08/1009 din 11.04.2023, expertul a concluzionat că valoarea pierderii aspectului comercial al mijlocului de transport de model ***** cu n/î**********, în efectuarea lucrărilor de dezasamblare, reparație înlocuire și vopsire, consemnate în materialele prezentate și conform condiției întrebări, constituie 134931 lei (f.d.109-120);

Confirmarea din 10.11.2021 eliberată de SRL „Safari Grup" prin care atestă că la 18.01.2019 a fost prezentat la reparație automobilul de model ***** cu n/î**********, iar la 02.09, automobilul reparat în totalitate a fost transmis proprietarului Scutaru Mihail (f.d.132).

Imaginile foto a mijlocului de transport anexate la obiecțiile scrise (f.d.136-143).

În drept

Instanţa relevă, că prin art.6 –(1) din Legea nr.1125 din 13.06.2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova este prevăzut că dispozițiile prezentului capitol reglementează punerea în aplicare a modificărilor la Codul civil operate prin Legea nr. 133/2018. Alin.(2) dispozițiile art. 7 din Codul civil, cu modificările operate prin Legea nr. 133/2018, și prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative se aplică în partea nereglementată de dispozițiile prezentului capitol. Alin.(3) din normă indică că dispozițiile Codului civil în redacția anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 133/2018 se vor interpreta autonom, fără a se putea invoca intervenirea modificărilor la Codul civil operate prin Legea nr. 133/2018.

Reieşind din normele precitate se concluzionează că speţii sunt aplicabile dispoziţiile Codului Civil din care rezultă naşterea presupuselor drepturilor și obligațiilor părților conform care rezultă din tranzacția încheiată la 17.04.2019, ordinul O.C.N. "BT Leasing MD" SRL din 14.05.2019 și act de transmitere-primire în proprietate din 12.06.2019, astfel speței fiind aplicabile dispozițiile Codului Civil în vigoare de la 01.03.2019.

La fel, instanța reține și art.44 alin.(1) Legea nr.106 din 21.04.2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule Publicat : 29-04-2022 în Monitorul Oficial Nr. 129-133 art. 239 care prevede că „actele și faptele juridice încheiate sau, după caz, săvârșite ori produse înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi nu pot genera alte efecte juridice decât cele prevăzute de legislaţia în vigoare la data încheierii sau, după caz, a săvârșirii ori producerii lor".

Prin urmare, instanța conchide că cazul asigurat, accidental rutier s-a produs la 15.01.2019, iar părțile au încheiat o tranzacția cu privire la achitarea despăgubirii de asigurare din 17.04.2019 potrivit căruia părțile CA „Asterra Grup" SA, OCN „BT Leasing MD" SRL și Scutaru Mihail au convenit că: 1. CA „ASTERRA GRUP" SA recunoaște drept caz asigurat accidentul rutier din 15 ianuarie 2019 cu implicarea automobilului *****, cu numărul de

înmatriculare**********, în baza Contractului de Asigurare Facultativă a Autovehiculelor Asterra ***** din 29 octombrie 2018, în cadrul dosarului de daune nr. 10982/02/19/C.

Avînd la bază cele expuse, precum și intrarea în vigoare a noi Legi privind asigurareaobligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule, avînd la bază efectele tranzitorii expuse în art.44 din lege, conchide că speței urmează a fi aplicate dispozițiile Legii nr.414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

Conform dispoziției art.10 alin.(1) CC persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară.

Potrivit art.19 alin.(1) CC care indică că în condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel. Alin.(2) Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum și profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat).

Art.20 alin.(1) CC susține că dacă prin lege nu se prevede altfel, persoana răspunde numai pentru prejudiciul cauzat prin fapta sa săvîrșită cu vinovăție sub forma intenției sau imprudenței.

Norma art.774 alin.(1) CC indică că în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

Dispoziția art.858 alin.(2) CC indică că obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Potrivit art.2 Legea nr.414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă indică că *daună totală* – este distrugerea sau avarierea autovehiculului în măsura în care recondiționarea sau înlocuirea părților componente și a pieselor avariate nu mai este posibilă ori în care valoarea pagubei real suportate depășește 75% din valoarea autovehiculului la data producerii accidentului.

La fel, art.16 lit.g) Legea nr.414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă, asigurătorul nu acordă despăgubiri pentru: g) reducerea valorii bunurilor după reparaţie. Alin.(2) Pentru recuperarea daunelor excluse din asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto conform alin.(1), persoana păgubită este în drept să intenteze în instanţă de judecată acţiune civilă împotriva persoanei răspunzătoare de producerea accidentului.

Art.4 CPC statutează, că sarcinile procedurii civile constau în judecarea justă, în termen rezonabil, a cauzelor de apărare a drepturilor încălcate sau contestate, a libertăţilor şi a intereselor legitime ale persoanelor fizice şi juridice şi asociaţiilor lor, ale autorităţilor publice şi ale altor persoane care sînt subiecte ale raporturilor juridice civile, familiale, de muncă şi ale altor raporturi juridice, precum şi în apărarea intereselor statului şi ale societăţii, în consolidarea legalităţii şi a ordinii de drept, în prevenirea cazurilor de încălcare a legii.

Potrivit art.5 alin.(1) CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Art.6 CPC prevede, că instanţa judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăţilor şi intereselor legitime prin somare la executarea unor obligaţii, prin declararea existenţei sau

inexistenţei unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalităţi, prevăzute de lege.

Se relevă prevederile art.7 alin.(1) CPC, instanţa judecătorească intentează procesul civil la cererea persoanei care revendică apărarea unui drept al său încălcat sau contestat, libertăţii ori a unui interes legitim.

Astfel, conform art.26 alin.(1) CPC, procesele civile se desfăşoară pe principiul contradictorialităţii şi egalităţii părţilor în drepturile procedurale.

Or, instanţa atestă că în conformitate cu art.26 alin.(4) CPC, egalitatea părţilor în drepturile procedurale garantate prin lege a fost asigurată în totalitate fiind create astfel, posibilităţi egale participanţilor la proces, suficiente şi adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susţinerea poziţiei asupra circumstanţelor de fapt şi de drept, astfel încît nici una dintre părţi nu a fost defavorizată în raport cu cealaltă.

Inclusiv, instanţa reţine că participanţilor la proces le-a fost respectat norma art.27 alin.(1) CPC şi anume disponibilitatea în drepturi afirmată prin posibilitatea participanţilor la proces, în primul rînd a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

Conform alin.(1) art.117 CPC, probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. Alin.(2) din prezentul articol prevede, că în calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicaţiile părţilor şi ale altor persoane interesate în soluţionarea cauzei, din depoziţiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experţilor.

Alin.(1) din art.118 CPC, prevede că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Art.121 CPC statuează, că instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

Potrivit textului normei prevăzute de art.122 alin.(1) CPC, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante, iar în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (6) CPC "faptele invocate de una din parţi nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat".

Conform prevederilor art.130 alin.(1) CPC „instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege".

Art.130 alin.(3) CPC indică că „fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea pricinii". Alin.(5) prezentul articol se reţine că „proba este declarată ca fiind veridică dacă instanţa constată prin cercetare şi comparare cu alte probe că datele pe care le conţine corespund realităţii".

Conform prevederilor art.131 alin.(3), (4) CPC - dacă partea obligată să dovedească afirmaţiile sale deţine, dar nu prezintă în judecată, probele necesare, instanţa este în drept să-şi întemeieze concluziile pe explicaţiile date de partea adversă, dacă o parte recunoaşte în şedinţă de judecată sau în cadrul îndeplinirii delegaţiei judiciare faptele pe care cealaltă parte îşi

întemeiază pretenţiile sau obiecţiile, aceasta din urmă este degrevată de obligaţia dovedirii lor. Recunoaşterea se consemnează în procesul-verbal al şedinţei de judecată. Recunoaşterea expusă în scris se anexează la materialele dosarului.

Din normele de drept enunţate, reiese că obligaţiile se consideră executate în mod corespunzător, dacă sunt respectate toate condiţiile prevăzute de actul din care au luat naştere, precum ar fi cele privitoare la obiectul, subiecţii, locul, timpul şi modul de executare.

Avînd în vedere cele examinate și constatate *supra*, instanța reiterează că la înaintarea acțiunii de către Scutaru Mihail împotriva lui Donciu Silviu, intervenient accesoriu CA „Asterra Grup" SA privind încasarea prejudiciului material, cel din urmă deja a beneficiat de remediu efectiv, fiind despăgubit în totalitate de către compania de asigurare conform actelor anexate la cauza civilă și cercetate în ședința de judecată.

Or, din acțiunea depusă, precum și declarațiile făcute de reprezentantul reclamantului, cel din urmă confirmă faptul că Scutaru Mihail ca urmare a daunei cauzate în accidentul rutier din 15.01.2019, deținînd și polița de incendiu, furt și avarii accidentale pentru vehicule cu motor (CASCO) CS nr.CSK2018-001287/1-1 anexă la contract din 29.10.2018 din care rezultă bunul supus asigurării autoturismului de model ***** a/f ***** cu n/î********** în mărime de 62 000 USD.

La caz, partea reclamantă prin încasarea prejudiciului material pretinde că suma solicitată constituie pierderea valorii comerciale a automobilului.

La acest capitol, instanța reține pct.2 din tranzacția cu privire la achitarea despăgubirii de asigurare din 17.04.2019 potrivit căruia părțile CA „Asterra Grup" SA, OCN „BT Leasing MD" SRL și Scutaru Mihail au convenit că „Conform prevederilor punctului 8.16 al contractului de Asigurare Facultativă a Autovehiculelor Asterra ***** din 29 octombrie 2018 acest caz este considerat pierdere (daună) totală, dat faptului că valoarea daunei depăşeşte 75% din suma asigurată".

Deci, la încheierea prezentei tranzacții, toate părțile care au încheiat actul în cauză, inclusive și Scutaru Mihail, s-a concluzionat că automobilul accidentat (deteriorate) la 15.01.2019 este considerat ca fiind pierdere (daună) totală, ceia ce se atestă că nu au fost constatate sau reținute careva posibilități de a recurge la reparația (recondiționarea) automobilului ***** a/f ***** cu n/î**********.

Astfel, potrivit tranzacției expuse, se atestă că Scutaru Mihail nu a avut careva obiecții la aceasta, or prin semnătura aplicată ultimul a fost deacord cu clauzele tranzacției încheiate între aceștia.

Deci, în urma încheierii tranzacției din pct.3 se reține că conform prevederilor subpunctului (b) punctului 8.16 al contractului de Asigurare Facultativă a Autovehiculelor Asterra ***** din 29 octombrie 2018, de către CA „ASTERRA GRUP" SA se acordă despăgubire de asigurare în mărime de 37 023,4 USD, fiind exclusă din suma asigurată franciza de 10% la daună totală care constituie echivalentul a 6 200,00 USD, precum și a valorii rămase al autovehiculului asigurat (epavei) în mărime de 18776,6 USD.

Mai mult, instanța reține și ORDIN completat de directorul General Marius Calin Craciunas din care rezultă că prezentul O.C.N. "BT Leasing MD" SRL. 1.În legătură cu îndeplinirea tuturor obligațiunilor asumate și achitării integrale a Contractului de leasing financiar nr. 2451LMD/2017 din 29 septembrie***** încheiat cu SCUTARU MIHAIL, O.C.N. "BT Leasing MD" S.R.L transmite în proprietate deplină SCUTARU MIHAIL, numită în continuare "Locatar", născut(ă) la data de *****, identificat(ă) prin buletinul de identitate ***** eliberat la data de *****, de către Of. nr. 33, IDNP *****, domiciliat(ă) în MD-2064, *****,

bunul *****, VIN: *****, nr. de înmatriculare**********; 2 Împuternicesc să scoată de la evidentă bunul *****, VIN: *****, nr. de Înmatriculare**********; 3. Dispun d-lui Artiom Iachimov — contabil-şef de a scoate de la bilanț bunul *****, VIN: *****, nr. de înmatriculare**********. Iar din act de transmitere-primire în proprietate completat la 12.06.2019 la contractual de de leasing financiar ***** din 29.09.2017 se reține că O.C.N. "BT Leasing MD" SRL în calitate de locator și Scutaru Mihail în calitate de locatar a fost încheiat actul de transmitere-primire în proprietate, avînd la bază contractual de leasing și acordul din 17.04.2019 privind regularizarea obligațiunilor financiare reciproce, locatorul a transmis, iar locatarul primește în proprietate bunul avariat ***** a/f ***** cu n/î**********, actul consemnat de ambele părți.

Prin urmare, la data încheierii tranzacţiei, părțile contractante au prevăzut exhaustiv că *tranzacţia din 17.04.2019 constituie izvor de obligaţii şi un mijloc probatoriu, are caracter total, definitiv şi stinge toate pretenţiile decurgând din pagubele care puteau fi cunoscute la data realizării ei, având autoritatea lucrului judecat.*

În speță, se reține că prin tranzacția încheiată la 17.04.2019 și acordul expus de toate părțile participante, inclusive și Scutaru Mihail, acestuia i-a fost transmis în proprietate bunul avariat care a constituit (daună) totală din cauză că valoarea pagubei real suportate depășește 75% din valoarea autovehiculului la data producerii accidentului.

Iar în cazul în pct.8 a Tranzacției din 17.04.2019 părțile au prevăzut că „convenţie este încheiată în conformitate cu Legea nr. 407 cu privire la asigurare din 21.12.2006 și art. art. 642, 1331, 1333 Cod civil al RM, Contractului de Asigurare Facultativă a Autovehiculelor Asterra ***** din 29 octombrie 2018 şi reflectează consimțământul Părţilor pentru soluționarea amiabilă a cazului asigurat.

Din convenţia expusă, este cert că Scutaru Mihail nu a avut nici o obiecție la statutul automobilului care a fost încadrat în daună totală.

Ulterior, cu toate că Scutaru Mihail a fost despăgubit în totalitate, acesta la 18.01.2019 a prezentat mijlocul de transport de model ***** a/f ***** cu n/î*****, avariat în de peste 75 % la reparație, acesta fiind reparat pe seama reclamantului (proprietar)

Concluzia dată rezultă și din confirmarea din 10.11.2021 eliberată de SRL „Safari Grup" prin care atestă că la 18.01.2019 a fost prezentat la reparație automobilul de model ***** cu n/î*****, iar la 02.09, automobilul reparat în totalitate a fost transmis proprietarului Scutaru Mihail.

Deci, este cert că automobilul în discuție înregistra statutul de avariat cu pierdere (daună) totală, însă Scutaru Mihail, contrar concluziilor constatate l-a reparat pe propria sa răspundere, ca ulterior să intervină cu acțiunea privind încasarea diferenței pierderii valorii comerciale a automobilului, care a fost recondiționat după accidentul din 15.01.2019.

Prin urmare, instanța reține ca fiind neconcordanțe în acțiunile lui Scutaru Mihail, acesta inițial este deacord cu concluziile companiei de asigurare, încheind o tranzacție privind încasarea costului de asigurare și a epavei ca urmare ca concluzionării că bunul mobil constituie o daună totală, ca apoi reclamantul a considerat că mijlocul de transport poate fi supus reparației, ulterior în vederea obținerii altor mijloace financiare, care în viziunea instanței se reține ca fiind o îmbogățire nejustificată (art.1979 CC), intervenind cu prezenta acțiune de încasare suplimentară a sumelor încasate și bunului recepționate, mijloace bănești care în prezent nu i se cuvine, pentru care reclamantul deja a fost despăgubit.

Or, atît legiuitorul cît și părțile tranzacției din 17.04.2019 în care a constituit obiect de discuție automobilul de model ***** cu n/î********** au constat că acesta constituie dană

totală reieșind din art.2 Legea nr.414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă indică că *daună totală* – este distrugerea sau avarierea autovehiculului în măsura în care recondiționarea sau înlocuirea părților componente și a pieselor avariate nu mai este posibilă ori în care valoarea pagubei real suportate depășește 75% din valoarea autovehiculului la data producerii accidentului.

La caz, raportînd prevederile expuse, precum și concluziile reținute supra, instanța conchide că reclamantul Scutaru Mihail a fost deacord cu statutul acordat automobilului și anume dauna totală care fiind distrus depășea 75 % din valoarea acestuia.

În acest sens, instanța concluzionează că reducerea valorii comerciale a automobilului nu cade sub incidența legislațiie în vigoare precum și cerințelor invocate de partea reclamantă.

Or, la recurgerea reparației mijlocului de transport care conform concluziilor specialiștilor nu mai constituie obiect de reparații, fiind distrus peste 75 % din valoarea acestuia, Scutaru Mihail a recurs la acțiunile date pe propria cheltuială, iar în cazul dat nu se poate reține incident pierderea valorii comerciale a automobilului care conform lucrărilor cauzei civile constituia o daună totală.

În speță, se reține că reclamantul a evaluat pierderea valorii comerciale după recondiţionarea mijlocului de transport, ceea ce la fel este inadmisibil.

Deci, gradul de deteriorare suferit de autovehiculul în cauză depăşeşte cu mult limita admisă pentru reparare, conform prevederilor legale menţionate. Numeroase componente esenţiale au fost afectate în așa măsură încât reparația lor nu este doar impracticabilă, iar costurile asociate ar depăşi semnificativ valoarea de piaţă a autovehiculului.

În asemenea caz, prejudiciul suferit de către proprietarul automobilului nu va fi calculat prin prisma pierderii valorii comerciale a bunului. Or, in temeiul contractului CASCO, precum și dispoziţiile art. 11 din Legea nr. 414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, care indică că dacă la data producerii accidentului de autovehicul, persoana păgubită are in vigoare un contract de asigurare de bunuri pentru bunurile avariate sau distruse prin accidentul de autovehicul, Proprietarul unor astfel de bunuri va fi despăgubit în temeiul acelui contract.

Totodată, la respingerea acțiunii instanța reține și răspunsul nr. 04-5/709 din 16 martie 2023 Comisia Naţională a Pieței Financiare a comunicat că conform art. 2 (Legea 414/2006), dauna totală reprezintă distrugerea sau avarierea autovehiculului în măsura în care recondiţionarea sau înlocuirea părților componente şi a pieselor avariate nu mai este posibilă ori în care valoarea pagubei real suportate depășește 75% din valoarea autovehiculului la data producerii accidentului. „Suplimentar, art. 23 alin. (1) lit. a) şi b) din Legea nr. 414/2006 prevede că suma despăgubirii de asigurare pentru avarierea sau distrugerea autovehiculului nu poate depăși valoarea pagubei real suportate sau diferenţa dintre valoarea autovehiculului la data producerii accidentului și valoarea rămasă (în caz de daună totală). În partea ce ţine de raţionamentul efectuării lucrărilor de reparaţie a autovehiculului a cărui daună depășește 75% din valoarea lui, precum și exploatarea acestuia pe drumurile publice, decizia aparține exclusiv persoanei păgubite.

Deci, reieşind din considerentele reţinute de către Comisia Naţională a Pieței Financiare, întreg prejudiciul suportat de către reclamant în urma accidentului rutier a fost reparat prin achitarea primei de asigurare CASCO de către CA „Asterra Grup”, la care se adaogă valoarea rămasă a mijlocului de transport şi franșiza.

La fel, se reține că pierderea valorii comerciale se poate calcula doar pentru mijloacele de transport avariate parţial, dar nu şi pentru cele distruse total.

În cauza civilă, reclamantul solicită încasarea reducerii valorii bunului după reparație, în circumstanțele în care valoarea bunului nu a avut de suferit or, în conformitate cu obiectul contractului de asigurare facultativă şi a poliței de asigurare CASCO, păgubitul a încasat integral preţul valorii bunului recunoscut în calitate de epavă.

Cu toate că reprezentantul reclamantului a indicat cu titlu de precedent judiciar 2 cauze civile care în opinia sa sunt analogice și anume Aghenie Lilia către Scutaru Adrian și Dobrojan către Tcacencova.

Or, instanța analizînd cele două cauze invocate cu titlu de precedent, constată că s-a recurs la încasarea prejudiciului material care a constituit pentru reducerea valorii bunului după după efectuarea lucrărilor de reparație. La acest capitol, reprezentantul părții reclamante a evitat să menționeze că în ambele cauze invocate de acesta, statutul automobilelor deteriorare nu înregistra DAUNĂ TOTALĂ, or valoarea daunelor în cauzele civile invocate de reclamant nu depășeau 75 % din valoarea bunurilor deteriorare în urma accidentului rutier.

Prin urmare cele două cauze civile invocate de partea reclamantă nu pot fi reținute de instanță ca fiind precedent speței în cauză, or în cazul lui Scutaru Mihail acestuia i-a fost cauzat o daună totală care depășea 75 % fin valoare automobilului.

Iar în cazul achitării valorii pierderii automobilului care a înregistrat statut de daună totală, după ce a fost reparat de Scutaru Mihail, acesta nu mai poate interveni cu careva pretenții de pierdere a valorii comerciale a acestuia după recondiționare, or o astfel de cerință nu este prevăzută de legiuitor în circumstanțele care s-au epuizat și expuse de reclamant în cererea de chemare în judecată

În sensul dat, avînd la bază analiza expusă supra, instanța vine să respingă cerința reclamantului cu privire la încasarea prejudiciului material în mărime de 134931 lei care în viziunea reclamantului constituie pierderea valorii comerciale a automobilului ***** cu n/î**********.

Avînd la bază respingerea cerinței de încasare a prejudiciului material, instanța conchide ca fiind neîntemeiată și cerința reclamantului de încasare a dobînzii de întîrziere.

Or, suma dobînzii de întîrziere de 18603,84 lei a fost calculată din suma de 134931 lei, iar în cazul dat, instanța conchide ca fiind neîntemeiată acțiune de încasare inclusiv a dobînzii de întîrziere, or în cazul respingerii cerinței principale, nu poate fi reținută cerința adiacentă celei principale.

La fel, avînd la bază respingerea acțiunii inițiale a părții reclamante, instanța vine să respingă și cerința de încasare a cheltuielilor de judecată în mărime de sub formă de taxă de stat în mărime de 4606 lei și de asistență juridică în mărime de 5000 lei.

Or, în situația expus intervine dispoziția art.94 CPC care prevede repartizarea cheltuielilor de judecată, ce se concluzionează că în urma respingerii acțiunii reclamantului, nu pot fi imputate pîrîtului careva cheltuieli.

Potrivit dispoziţiilor art. 130 alin. (1) CPC, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă., nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege..

În conformitate cu art.art. 236, 238-241 CPC, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E :

Acţiunea civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Scutaru Mihail către Donciu Silviu, intervenient accesoriu CA „Asterra Grup” SA privind încasarea prejudiciului material, dobînzii de întîrziere și cheltuielilor judiciare, se respinge ca neîntemeiată.

Hotărîrea este cu drept de apel în Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 (treizeci) zile, prin intermediul judecătoriei Hîncești.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul / semnat / Roic-Botezatu Lilia
Copia corespunde originalului
Judecătorul Roic-Botezatu Lilia